

उत्तरमाह ऊर्ध्वमिति नदेहनाशेनात्मनाशःकृतहानादिप्रसंगात् किंतु योनिमन्येप्रपद्यंतेशरीरत्वायदेहिनः स्थाणुमन्येनुसंयांतियथाकर्मयथाश्रुतमितिश्रुतेर्निमित्तभूतेनकर्मणामातुरुदरेजृम्भमाणदेहंप्राप्यनि
र्गमादूर्ध्वव्यक्तंसर्वलोकप्रत्यक्षंयथास्यात्तथापृथिव्यांसंचरन्ति तदेवसंचरणंभौमोनरकः कुतोस्यनरकत्वमतआह नवेक्षंतेवर्षपूगाननेकान् यस्मादन्नपतितागतंवयोनबुध्यतेकर्मभूमिप्राप्यापिस्वहितायनयन्ते
ऽतोतिमौढ्यप्रदोयंलोकोनरकएवेत्यर्थः एतेनकंकादिभक्षितस्यापिसत्त्वंदेहयोगश्चास्तीत्युक्तं॥७॥ स्वर्गतस्यापिपुनःपातावश्यंभावादयंलोकोदुष्परिहरइत्याह षष्टिसहस्राणीतिषष्टिसहस्राणि अशीर्तिचसहस्रा
णिपरिवत्सराणिव्योमिस्वर्गेस्थित्वापतंतीतियोजना रक्षरक्षेतिवदंतोदारादयोभौमाराक्षसाः ॥८॥ स्वर्गच्युतिप्रकारंपृच्छति यदेनसस्तेपततस्तुदंति यद्यान् एनसःपापाद्धेतोःपततःस्वर्गाच्चयवमानान् तेराक्षसा
स्तुदंति तेपुरुषाःकथंभवन्तिप्रपातभट्टाइवकथंनशीर्यंते कथंवाआभवन्ति इंद्रियादिमंतोभवन्ति कथंवागर्भत्वंप्राप्नुवन्तीतिप्रश्नत्रयं ॥९॥ तत्रयावत्संपातमुषित्वाथैतमेवाध्वानंपुनर्निवर्त्तंतीत्यथैतमाकाशमाकाशाद्वा

ययातिरुवाच ऊर्ध्वदेहात्कर्मणाजृम्भमाणाद्व्यक्तंपृथिव्यामनुसंचरन्ति॥ इमंभौमंनरकंतेपतंतिनावेक्षंतेवर्षपूगाननेकान् ॥७॥ षष्टिसहस्राणिपतंतिव्योमि
तथाअशीर्तिपरिवत्सराणि ॥ तान्वैतुदंतिपततःप्रपातंभीमाभौमाराक्षसास्तीक्ष्णदंष्ट्राः॥८॥ अष्टकउवाच यदेनसस्तेपततस्तुदंतिभीमाभौमाराक्षसास्ती
क्ष्णदंष्ट्राः ॥ कथंभवन्तिकथमाभवन्तिकथंभूतागर्भभूताभवन्ति॥९॥ ययातिरुवाच अस्ररेतःपुष्पफलानुपृक्तमन्वेतितद्वैपुरुषेणसृष्टं ॥ सवैतस्यारज
आपद्यतेवैसगर्भभूतःसमुपैतितत्र॥१०॥ वनस्पतीनोषधीश्चाविशन्तिअपोवायुंपृथिवींचांतरिक्षं॥ चतुष्पदंद्विपदंचातिसर्वमेवंभूतागर्भभूताभवन्ति॥११॥

युंवायुर्भूत्वाधूमोभवतिधूमोभूत्वाभंभवतिअभंभूत्वामेघोभवतिमेघोभूत्वाप्रवर्षतितइहव्रीहियवाओषधिवनस्पतयस्तिलमाषाइतिजायंतेइतिश्रुत्यनुसार्युत्तरं अस्ररेतइति अस्रशब्दोदुःखाश्रुवाचीसन्नापःपुरु
षवचसोभवन्तीतिश्रुतेर्देहारंभकेष्वबहुलेषुभूतसूक्ष्मेषुवर्त्तते स्वर्गाच्चयाव्यमानस्यदुःखाज्जलमयंशरीरंभवतीतियुज्यतेच तत्अस्रमेवरेतोदेहबीजंपुष्पफलस्थानीयेनचरणारख्येनकर्मशेषेणानुपृक्तंरमणीयचर
णारमणीयांयोनिमापद्यंतइतिश्रुतेरन्वेतिअनुसरतिजीवः तज्जलानुगमत्पुरुषेणरेतःसिचासृष्टंसंसृष्टंभवतिसंभूतसूक्ष्मादतोजीवोरेतोभावंप्राप्तःसंस्तस्याःस्त्रियोरजोगर्भपेशीतामापद्यतेप्राप्नोति ततोर्गर्भभूतोभव
ति ॥ १० ॥ कथमस्ररेतःसिचासंसृज्यतेतदाह वनस्पतीनोषधीश्चाविशन्ति ओषधिषुसंसृष्टमस्रंतद्भुजिसंसृज्यतइत्यर्थः ओषधिसंसर्गोप्यस्रस्यपृथिव्यंबुवाय्वंतरिक्षक्रमेणोदाहृतश्रुतेरित्यर्थः आपोवायुं
पृथिवीमंतरिक्षमित्यत्रपृथिवीअद्भ्यःपूर्वबोध्या वाय्वंबुनोर्मध्येधूमाग्निमेघाअपिबोध्याः उदाहृतश्रुतेरेव एवमोषधिभूताःसंतोद्विपदंमनुष्यशकुंतादिचतुष्पदंपश्वादिचाविश्येतिशेषः ततोर्गर्भभूताभवन्ति ॥११॥